

OPONENTNÍ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

autor: Bc. Karolína Šafářová

název: Revitalizace a dostavba Městských lázní v Jablonci nad Nisou

vedoucí diplomové práce: doc. Ing. arch. Boris Redčenkov

datum: 06/2025

oponent: MgA. Jakub Chuchlík

Téma a motivace

Tématem diplomové práce Karolíny Šafářové je obnova bývalých městských lázní v Jablonci nad Nisou. Secesní objekt od místního architekta Roberta Hemmricha sloužil svému účelu do poloviny devadesátých let. Od té doby je zavřený a s různou mírou nasazení město hledá možnosti jeho využití. Mezi prověřovanými záměry doposud paradoxně chyběla možnost obnovení původního účelu. Jakkoli se od doby výstavby proměnily společenské potřeby a nároky, existují příklady úspěšného provozu historických objektů lázní jako center odpočinku a podmanivého zážitku. Proto přijala v tomto volebním období rada města úkol zpracovat studii proveditelnosti obnovy lázeňského provozu. Jedná se tedy o velmi aktuální téma, jehož zpracování je užitečnou součástí reálných přípravných prací.

Analýza

Analytická část práce je pojata poměrně širokospektrálně a bez podrobnějšího zacílení k řešenému tématu. Pro práci by bylo užitečné zabývat se důsledněji otázkami jako např.: Proč byly lázně postaveny zrovna zde? (...a jaký vliv má tato pozice na připravované využití dnes?) Jaký vztah měly lázně k řece a k Tyršovým sadům? (...a jakou by mohly mít dnes?) Jakou společenskou funkci měly v době výstavby? Jakou v šedesátých letech v době přestavby? Proč byly v devadesátých letech zavřeny a jakou úlohu by mohly plnit, ve městě s fungujícím plaveckým bazénem? Jaké jsou srovnatelné příklady staveb a lázeňských provozů a jak se z nich poučit pro řešenou přestavbu?

Analýza by mohla být důslednější v práci s navazujícími projekty, které se budovy lázní bezprostředně dotýkají a významně ovlivňují možnosti přestavby. Jedná se o revitalizaci Tyršových sadů, která navrhuje konkrétní řešení zpřístupnění koryta řeky Nisy a prodloužení tramvajové trati ulicí Budovatelů, které mění uliční profil před lázněmi, a především osvobozuje prostor mezi budovami lázní a bývalé školy, s čímž autorka počítá.

S ohledem na téma by měla být v analýze speciální pozornost věnována architektonicko-stavebním a stavebně-technickým aspektům. Bylo by užitečné vidět rozkreslené původní fasády a architektonické detaily. Nejen vzhledem k nárokům navrhovaného využití by bylo žádoucí předložit a prozkoumat příklady přestaveb památek, kde se podařilo uspokojivě vyřešit i energetickou náročnost budovy. Jak kvůli zřejmým provozním důvodům, tak s ohledem na architektonický charakter těchto technických opatření.

Zadání

Bez konkrétního investora a jeho specialistů na daný provoz může architekt jen odhadovat, jak by měl vypadat stavební program a provozní schéma objektu. Karolína Šafářová předkládá stručnou, ale srozumitelnou formulaci programu, který doplňuje lázeňský provoz o kavárnu a galerii regionálních sklářských a bižuterních výrobců. Pracuje tak se synergií těchto provozů pro turistický ruch, jehož čerstvě schválená městská koncepce cílí na bižuterní identitu města a v balíčku s wellness může do města přilákat návštěvníky Jizerských hor.

Návrh

Autorka si je vědoma výzvy spočívající v přestavbě lázní na lázně. Prostorový standard a provozní podmínky původního řešení zcela neodpovídají dnešním potřebám a návrh provozně-prostorové adaptace objektu je nejsilnější stránkou celé práce. Dispozice je přehledná a nově vkládané funkce reflektují charakteru původních prostor.

Radikálním krokem, který je v prezentaci návrhu podán s překvapivou samozřejmostí, je demolice jižního křídla této kulturní památky a jeho záměna za novostavbu podobné hmoty. Karolína správně identifikuje tuto část objektu jako klíč k lepšímu propojení lázní s řekou a parkem. Po demolici však navrácí původní hmotovou figuru a je otázkou, zda by obdobného cíle nešlo dosáhnout přestavbou původního křídla. Funkce umístěné k transparentním výlohám vyvolávají pochybnost ohledně zajištění nezbytné intimity a nabízí se proto otázka: Jaký je hlavní přínos novostavby jižního křídla?

Architektonický výraz novostavby není úplně v přesvědčivém souladu s uvedenou specifikací. Návrh si vynucuje náročné konstrukční řešení a vyvolává pochybnost o svých tepelně technických vlastnostech.

Navržená zástavba dvoru formou „zimní zahrady“ je srozumitelný způsob, jak jednotlivé části objektu propojit a zároveň zachovat původní figuru lázní. Plné prosklení, především na střešní části, by mělo být doplněno o návrh řešení stínění a čištění.

Celkový výraz objektu je kultivovaný. Je však otázkou, zda se jednoduchým, hladkým fasádám podařilo nechat vyznít celý potenciál charakteru této stavby. Střídmý, puristický výraz by mohl mít odůvodnění v zateplení objektu. Tomu však neodpovídá napojení na sokl ani celkové proporce objektu. Obligátní otázkou proto je: Proč nebyla navržena původní secesní výzdoba fasád? Případně, zda autorka neuvažovala o soudobé parafrázi původního členění?

Diskutabilní je změna proporcí a členění oken do hlavní bazénové haly, což má mmj. významný vliv na atmosféru nejdůležitějšího prostoru – bazénovou halu.

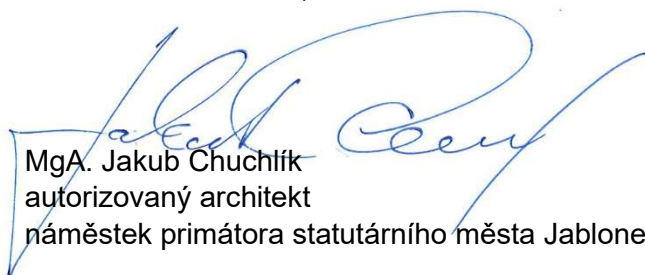
Závěr

Předložený dokument je přehledně strukturován, obsahuje všechny potřebné části a přes zmíněné výhrady reprezentuje řemeslně poctivě zpracovaný projekt. Dokumentace je čitelná a návrh je graficky dobře představen.

Diplomová práce Karolíny Šafářové splňuje cíle zadání. Po obsahové stránce předkládá plnohodnotný architektonický názor, formulovaný adekvátními prostředky, čímž splňuje požadavky na udělení akademického titulu. Vzhledem k celkové kvalitě zpracování věřím, že na výše zmíněné kritické komentáře autorka konstruktivně zareaguje ať už v rámci obhajoby své práce či v rámci své následné praxe, do které ji přeji mnoho zdaru!

V klasifikační stupnici A až F navrhuji hodnocení B.

V Jablonci nad Nisou, dne 05. 06. 2025

MgA. Jakub Chuchlík
autorizovaný architekt
náměstek primátora statutárního města Jablonec nad Nisou